

Taalpost 1183

maandag 30 mei 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

---

1. Taalnieuws

- Tweederde van de studenten aan de Radboud Universiteit in Nijmegen beheerst de Nederlandse taal onvoldoende, meent het talentcentrum van die universiteit.

(Bron: [de Volkskrant](#))

- Volgens de Vlaamse advocaat-politicus Vic Van Aelst (N-VA) "verkrachten" de Franstalige politici Di Rupo en Milquet onze taal.

(Bron: [De Redactie](#))

- Patiënten die bij een bezoek aan een Nederlandse arts gebruik moeten maken van een tolk, krijgen deze kosten vanaf volgend jaar niet meer vergoed.

(Bron: [De Telegraaf](#))

2. Taaltip: *Noordhollands* of *Noord-Hollands*?

Noord-Hollands is juist. Sinds 1995 moet niet alleen *Noord-Holland* met twee hoofdletters en een streepje worden geschreven, maar ook de afleidingen *Noord-Hollands* en *Noord-Hollander*. Dat geldt voor alle aardrijkskundige namen die beginnen met *Noord-*, *Oost-*, *Zuid-*, *West-*, en voor combinaties als *Zuidoost-* en *Noordwest-*.

Een paar voorbeelden: *Zuid-Afrika* - *Zuid-Afrikaans* - *Zuid-Afrikaan*, *West-Friesland* - *West-Fries* (zowel in de betekenis 'het westen van Friesland' als 'deel van Noord-Holland'), *Noordwest-Nederland* - *Noordwest-Nederlands*.

Zie ook het advies op onze website over [Zuidoost-Noord-Brabant](#).

Advertentie

Breyten Breytenbach, Amanda Strydom, Gert Vlok Nel en Chris Chameleon vieren het [Afrikaans](#) van 17 t/m 19 juni in Amsterdam: www.festivalvoorafrikaans.nl.

---

3. Extra: symposium 'De automatische taalhulp'

Hoe kan de computer ons helpen bij het schrijven? Wat is de stand van zaken op het gebied van spellingcontrole? Wat weet de computer van grammatica en stijl? Kan de computer de leesbaarheid van een tekst bepalen? Wat is er zo moeilijk aan het opsporen en corrigeren van taalfouten, zowel voor mensen als voor machines?

In dit symposium, georganiseerd door een Tilburgse onderzoeksgroep en de Nederlandse Taalunie, worden nieuwe innovatieve Nederlandse en Vlaamse producten en studies gepresenteerd en gedemonstreerd op het gebied van spellingcorrectie en schrijfondersteuning. Het symposium zal morgen ook [online](#) te volgen zijn (aanvang tussen 10.30 en 11.00 uur). Meer informatie vindt u op de [website](#) van de organisatoren.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1182

vrijdag 27 mei 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

---

1. Taalnieuws

- Martine Tanghe kreeg gisteren de Lofprijs der Nederlandse Taal 2010.

(Bron: [De Redactie](#))

- Studenten en medewerkers van de Radboud Universiteit Nijmegen hebben moeite met de taaltoets over spelling en grammatica.

(Bron: [Nu.nl](#))

- Er zijn tal van manieren om de gevreesde woorden 'geen commentaar' te vermijden.

(Bron: [Communicatie](#))

2. TLPST: nog meer winnaars

In Taalpost 1181 las u het al: de eerste editie van TLPST komt eraan. TLPST is de aparte versie van Taalpost die bedoeld is voor twaalf- tot zestienjarige scholieren uit Nederland en Vlaanderen. We maakten woensdag de winnaars bekend van de boekenpakketten, maar er zijn ook nog vijf inzenders die elk het adviesboek *Taal-top-100* krijgen: Sjors Visser, Raymond Swinkels, Loek Alting, Jerrissa van Gelder en Marc Gicquel.

Dit schooljaar verschijnen er drie proefnummers van TLPST. Bent u tussen twaalf en zestien? Of voelt u zich nog altijd zo? [Meld u aan voor TLPST.](#)

Eén cadeau, tien keer plezier: geef iemand een [abonnement op Onze Taal.](#)

---

3. Ruggespraak

Pyromanen steken elkaar aan

(*Noordhollands Dagblad*)

Emmer olifant verhuist naar Spanje

(*De Telegraaf* over olifant uit Dierenpark Emmen)

Bijna dertig jaar geleden maakte ik een studiemiddag mee aan de universiteit van Utrecht naar aanleiding van een doctoraalscriptie over ritueel slachten van een dierenarts in opleiding.

(*Trouw*)

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1181

woensdag 25 mei 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

---

1. Taalnieuws

- Om de Belgische taalvrede te bewaren, wordt in de Brusselse metro alleen nog muziek met Engelse, Spaanse en Italiaanse teksten gespeeld.

(Bron: [De Standaard](#))

- Een medewerker van de Londense metro is uitgegroeid tot een lokale beroemdheid omdat hij al drie jaar bijna elke dag motiverende teksten op informatieborden schrijft.

(Bron: [This is London](#))

- Neerlandistiek studeren in Polen betekent een gouden toekomst, tenminste als je in dat land blijft wonen.

(Bron: [De Pers](#))

2. Twitteraar van de week: @dokterstaal

Ook bij Twitter zijn er dokters in de zaal. De medisch taalkundige Arnoud van den Eerenbeemt verblijdt als twitteraar [@dokterstaal](#) vooral geneeskundestudenten en jonge artsen met de verklaring van medische termen en tips voor juist medisch taalgebruik. Af en toe schrijft @dokterstaal zijn lezers een medisch cryptogram voor dat niet gemakkelijk op te lossen is.

[Laat anderen ook kennismaken met Taalpost: stuur deze aflevering aan iemand door!](#)

---

3. Nieuw: Taalpost voor jongeren heet TLPST

In Taalpost 1151 vroegen we onze lezers een naam te bedenken voor een aparte versie van Taalpost voor twaalf- tot zestienjarige scholieren uit Nederland en Vlaanderen. Na grondige beraadslagingen kozen we voor de naam TLPST. Die naam werd voorgesteld door drie lezers: Heidi Pasma, Corry Kok en Catherine Van Zutphen. Zij krijgen elk een boekenpakket. Maar we hadden meer beloofd: vijf inzenders krijgen elk het adviesboek *Taal-top-100*. Hun namen maken we vrijdag bekend.

TLPST wordt een gratis taalnieuwsbrief voor scholieren en hun docenten. Dit schooljaar verschijnen er drie proefnummers. [Aanmelden voor TLPST](#) kan vanaf nu.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1180

maandag 23 mei 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

---

1. Taalnieuws

- Sommige mensen die het Nederlands niet machtig zijn, hanteren creatieve fraudemethodes bij de theorie-examens van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen.

(Bron: [De Telegraaf](#))

- De leden van de Amazonestam Amondawa hebben in hun taal geen begrippen om tijd, jaar of leeftijd aan te duiden.

(Bron: [De Morgen](#))

- Britten zeggen dingen waarmee ze iets anders bedoelen, maar die door Europeanen van het vasteland nóg anders worden geïnterpreteerd.

(Bron: [Language Log](#))

2. Taaltip: leidraad/leiddraad

Leidraad (met één *d*) is juist. *Leidraad* bestaat uit de stam van het werkwoord *leiden* en het zelfstandig naamwoord *draad*. Een leidraad is dus eigenlijk een draad die gespannen is om iemand te helpen de weg te vinden; van daaruit ontstonden de figuurlijke betekenissen 'richtsnoer' en 'beknopte handleiding'.

Bij woorden waarvan het eerste deel een werkwoordstam is die eindigt op een *d*, valt die *d* vaak weg. Bijvoorbeeld: *leiband*, *rijbewijs*, *snijpunt*, *houvast*, *scheikunde* en *glijbaan*.

Het is dus *lei-draad* ('geleide-draad'), en niet *leid-raad* (iets als 'leidend advies'), zoals sommige mensen denken. Meer informatie vindt u op [onze website](#).

[Spelling, grammatica, leestekens, tekstvorm:](#) voor elk wat wils in de boekenserie *Taal geregeld*.

---

3. Oproep: vul het Witte Boekje aan

Het Genootschap Onze Taal publiceerde vijf jaar geleden het Witte Boekje. Het biedt een alternatief voor de officiële spelling dat beter aansluit bij de dagelijkse taalpraktijk en de intuïtie van de taalgebruiker. De Taaladviesdienst van Onze Taal is het Witte Boekje aan het actualiseren. Bent u een gebruiker van het Witte Boekje en hebt u suggesties voor nieuwe

moeilijke woorden en namen die zeker in een nieuwe editie moeten voorkomen? Laat het weten via wit@onzetaal.nl.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1179

vrijdag 20 mei 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

---

1. Taalnieuws

- Sommige kandidaten van het vwo-eindexamen Nederlands melden in wankelende Twitterberichten dat ze zeer tevreden zijn over hun prestatie, volgens een artikel waarin de ons onbekende organisatie 'Gemeenschap Onze Taal' vermeld wordt.

(Bron: [SpitsNieuws.nl](#))

- De Taalprof geeft in het stukje 'Grammaticale Angsthazen Komitee Scholieren' zijn visie op de mening van het Landelijk Aktie Komitee Scholieren (LAKS) over 'fouten' in de eindexamenteksten Nederlands.

(Bron: [Taalprof](#))

- Volgens een onderzoek van Asli Özyürek spreken mensen minder vloeiend als ze geen gebaren mogen maken.

(Bron: [Radboud Universiteit](#))

2. Hom of kuit: *desbetreffende* of *betreffende*?

Een van de opmerkingen van het LAKS (zie hierboven) was dat in het examen *desbetreffende* en niet *betreffende* moest staan. Dat treft, want de taalkundige Frank Jansen stelt in de recente editie van zijn rubriek 'Hom of kuit' in het tijdschrift *Onze Taal* de vraag of het nog nut heeft het verschil tussen *desbetreffende* en *betreffende* te behouden. Hoe denkt u daarover? Geef nu online [uw mening](#).

Volg Onze Taal ook op [LinkedIn](#) en [Twitter](#).

---

3. Uitslag wedstrijd *Sprekend van aard*

In Taalpost 1173 vroegen we welke televisiekok een flink potje kan schelden. Dat is natuurlijk Gordon Ramsay, die in Schotland werd geboren en opgroeide in Engeland. De volgende deelnemers aan de wedstrijd winnen een exemplaar van *Sprekend van aard*: Françoise Zinhagel, Susan Umans en Joost Tervoort. Als u niet hebt gewonnen, kunt u het boek via de [website van Onze Taal](#) bestellen.

4. Wedstrijd: Irene praat met dieren

Kunnen dieren praten? Denken dieren net zoals wij? Dierentolk Irene Praat is gespecialiseerd in het communiceren met dieren: hond, kat, vis, paard, koe, papegaai, cavia en parkiet. In haar boek *Irene praat met dieren* geeft ze tips aan dierenliefhebbers en vertelt ze over haar praktijk. We mogen twee exemplaren van het boek weggeven. Beantwoord de volgende vraag: wat is de naam van de zwerfhond die het hart van Irene Praat veroverde? Mail uw antwoord en uw adresgegevens naar [de redactie](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1178

woensdag 18 mei 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

---

1. Taalnieuws

- Een Israëliësch echtpaar heeft, geïnspireerd door Facebook, hun kind 'Like' genoemd.
(Bron: [de Volkskrant](#))
- Eindexamenkandidaten menen taalfouten te ontdekken in de examenvragen.
(Bron: [LAKS](#))
- Immigranten moeten niet meer verplicht Nederlands leren, behalve als ze een baan hebben waarin dat onontbeerlijk is, vindt de Nederlandse Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling.
(Bron: [De Telegraaf](#))

2. Onderzoek van de week: woordenschattest

Wat het doel precies is, hebben we niet kunnen achterhalen, maar een groep wetenschappers (onder andere uit Nijmegen en Gent) heeft een gratis ['app' voor de iPhone en de iPad](#) online gezet. De app is bedoeld voor wetenschappelijk onderzoek, en het eerste onderzoek gaat over woordherkenning – onder andere in het Nederlands. Een video met uitleg staat [hier](#) en de Nederlandstalige webpagina is [hier](#).

Laat anderen ook kennismaken met Taalpost: stuur deze aflevering aan iemand door!

---

3. Extra: Genootschap Onze Taal

Tachtig jaar geleden werd in Amsterdam het Genootschap Onze Taal opgericht. Maandag vertelde directeur Peter Smulders over de geschiedenis van het genootschap in het radioprogramma *Lunch!* De interviewer probeert de directeur in de hoek te duwen van verstokte purist, maar deze laat dat niet op zich zitten: "Als we iets geleerd hebben in tachtig jaar, dan is het dat tegen de stroom op roeien geen zin heeft."

Het gesprek is op de [website van het programma](#) te beluisteren.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1177

maandag 16 mei 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

---

1. Taalnieuws

- Het Genootschap Onze Taal bestaat vandaag tachtig jaar.

(Bron: [De Stentor](#))

- Stella Schram uit Hilversum doet eindexamen in zeven talen (Nederlands, Frans, Duits, Engels, Latijn, Grieks en Chinees).

(Bron: [Gooi- en Eemlander](#))

- Vlaams minister van Onderwijs Pascal Smet (SP.A) heeft "na grondige doorlichting" de financiering stopgezet van zes projecten voor meertalig onderwijs in Brussel.

(Bron: [De Standaard](#))

2. Taaltip: *tachtigjarig jubileum/lustrum*

'Onze Taal viert vandaag zijn tachtigjarig jubileum' is een juiste formulering. *Tachtigjarig jubileum* betekent 'herdenking van de dag waarop iets tachtig jaar geleden is begonnen of opgericht'.

Tachtigjarig lustrum is niet juist. Omdat *lustrum* de betekenis '(zoveel keer) vijfjarig' heeft, voelt elke toevoeging met *-jarig* dubbelop aan. Wel goed zou *zijn zestiende lustrum vieren* zijn.

Een tachtigjarig jubileum wordt ook wel [een eiken of plutonium jubileum](#) genoemd.

[Aanbieding!](#) Nog geen lid van Onze Taal? Ontvang nu acht keer het tijdschrift voor 25 euro en u krijgt er het boek *Merken worden woorden* bij.

---

3. Lezing van de maand: The matter with words

Op 20 mei houdt schrijver, vertaler, criticus en essayist Tim Parks de derde Gidslezing, onder de titel 'The matter with words'. Parks zal nader ingaan op een kwestie die ook in zijn recente boek *Teach us to sit still* aan de orde komt: het dictaat van de woorden en de manier waarop ze onze geest – zeker die van de schrijver – in de greep kunnen houden, tot ziekmakens toe. Beckett, Coleridge, Leopardi en Shakespeare worstelden met hetzelfde: een gezonde argwaan tegen het verraderlijke, verslavende, onmisbare woord.

De redactie van het literaire tijdschrift *De Gids* vroeg een groot aantal dichters aan de hand van tien citaten van Parks na te denken over deze materie. Het resultaat leest u in *De Gids* 2011/4, 'The matter with words', die bij de lezing wordt gepresenteerd.

De Gidslezing vindt op 20 mei om 20.00 uur plaats in De Rode Hoed, Keizersgracht 102 te Amsterdam. De toegang is gratis. Meer informatie kunt u krijgen via degids@arbeiderspers.nl.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1176

vrijdag 13 mei 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

---

1. Taalnieuws

- Deze week wordt in Sjanghai het twaalfde Wereldcongres voor het Russisch gehouden.

(Bron: [People's Daily](#))

- 55 procent van de EU-burgers leest weleens iets op het internet in een vreemde taal.

(Bron: [Telecompaper](#))

- Omdat steeds meer Franse zangers in het Engels zingen, wordt het moeilijk voor Franse radiostations om aan het quotum voor Franstalige muziek te voldoen.

(Bron: [Radiovisie](#))

2. Onderzoek van de maand: Aal is geen paling

Wat is het verschil is tussen de woorden *aal* en *paling*, in betekenis, regionale verspreiding en gebruik? Wie bezigt welk woord waarvoor, onder welke omstandigheden, en sinds wanneer is dat het geval? Op de website '[Aal is geen paling](#)' probeert de Nederlander Willem Dekker dat uit te zoeken. U vindt er een formulier waarop u allerlei vragen over uw gebruik van de woorden *aal* en *paling* worden gesteld.

Eén cadeau, tien keer plezier: geef iemand een [abonnement op Onze Taal](#).

---

3. Extra: *Multinationaal afkortingenlexicon*

Dr. H.F. Nuiten heeft onlangs in eigen beheer (op cd) een nieuwe uitgave het licht doen zien van zijn *Multinationaal afkortingenlexicon*. Dit werk gaat over de betekenis van afkortingen in de belangrijkste Europese talen en laat zien hoe men ze het best kan vertalen.

De talen die aan bod komen zijn in volgorde van frequentie Nederlands, Engels, Frans, Duits, Spaans, Italiaans, Portugees, Latijn en Russisch. Inmiddels zijn er ruim 100.000 afkortingen bij elkaar gebracht, met gemiddeld drie betekenissen per afkorting. Verder geeft het lexicon een inkijsje in een aantal vertaaltechnieken die men kan toepassen op afkortingen. Meer informatie is te vinden op [Nuitens eigen website](#).

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1175

woensdag 11 mei 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

---

1. Taalnieuws

- Joop Schafthuizen, de laatste partner van Gerard Reve, stelt voor om op het nieuwe Reve-monument het overvloedige woord *anders* te schrappen en in de kantlijn een correctieteken te zetten.

(Bron: [NOS](#))

- Het Europees Parlement bespaart op tolken tijdens vergaderingen.

(Bron: [Het Laatste Nieuws](#))

- Het eiland Man eist van migranten die er komen wonen dat ze het Engels beheersen.

(Bron: [IOMToday](#))

2. Advies van de dag: leer eens Frans met 61 woorden

Met slechts 61 woorden kun je van een gesprek in een vreemde taal de helft van de gebruikte woorden verstaan. Heb je duizend woorden geleerd, dan begrijp je al 82%. Daarom is het volgens taalpsycholoog Marc Brysbaert van de Universiteit Gent aan te raden om leerlingen minder Engelse of Franse woorden aan te leren, maar dat wel grondiger te doen. Hij onderzocht naast frequentie nog andere mechanismen om woorden te herkennen. Een artikel over het onderzoek van Brysbaert vindt u in de nieuwe editie van [Taalchrift](#).

Advertentie

Aanbieding: 5 euro korting op *Handboek Stijl*, inspirerend ideeënboek en praktisch naslagwerk voor professionele schrijvers.

[Informatie en bestellen](#)

---

3. Extra: nieuwe theatervoorstelling voor NT2-sprekers

Het Vlaamse theatergezelschap Fast Forward maakt sinds 2001 educatief theater voor anderstaligen die Nederlands leren, de zogenoemde NT2-sprekers. Het gezelschap wil voor hen de 'knuffelwaarde' van het Nederlands verhogen. In het najaar speelt Fast Forward voor die doelgroep een nieuwe voorstelling. ['Anders nog iets?'](#) wordt "een plezierige voorstelling met livemuziek en veel humor", waarin de actrice en VRT-omroepster Andrea Croonenberghs als speciale gast optreedt.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1174

maandag 9 mei 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

---

1. Taalnieuws

- De website Duolingo biedt binnenkort gratis taalcursussen en doet daarmee een poging om teksten op het web te vertalen.

(Bron: [Bright](#))

- Wetenschappers 'babbelen' met wilde dolfinen.

(Bron: [Het Nieuwsblad](#))

- Londense ziekenhuizen investeren sterk in vertalers.

(Bron: [Kwintessential](#))

2. Taaltip: *deelnemers aan/van een prijsvraag*

Zowel *deelnemers aan een prijsvraag* als *deelnemers van een prijsvraag* is mogelijk. *Deelnemer aan* is het gewoonst. Zo heb je deelnemers aan een congres, een debat, een discussie, een opstand, een race, een wedstrijd, een reünie en het verkeer. In al deze gevallen is *van* ook mogelijk, maar minder gebruikelijk.

Je kunt overigens ook een deelnemer *in* iets zijn; dat wil dan zeggen dat je ergens geld in hebt gestoken. Bijvoorbeeld: *een deelnemer in een coöperatie zijn*.

[Aanbieding!](#) Nog geen lid van Onze Taal? Ontvang nu acht keer het tijdschrift voor 25 euro en u krijgt er het boek *Merken worden woorden* bij.

---

3. Test van de week: Afrikaans

Afrikaans is in. Vorige week berichtten we al over het [Festival voor het Afrikaans](#). Vers van de pers is er het [Groot Woordenboek Afrikaans en Nederlands](#). Dit omvangrijke woordenboek (2228 bladzijden!) laat voor het eerst de gelijkenissen én verschillen tussen de twee zusters talen zien. Hoe goed bent u in het ontdekken van de gelijkenissen tussen het Afrikaans en het Nederlands? Doe de test bij [De Standaard](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1173

vrijdag 6 mei 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

---

1. Taalnieuws

- De Stichting Taalverdediging voert morgen in Amsterdam actie tegen het Engels op de verpakkingen van het budgetmerk van de supermarktketen Albert Heijn.

(Bron: [de Volkskrant](#))

- De stad Brussel vertelt inwoners in het Arabisch, Turks, Frans, Engels, Pools, Roemeens, Bulgaars en Nederlands wanneer ze hun vuilniszakken mogen buitenzetten.

(Bron: [Het Nieuwsblad](#))

- Beroemde mensen geven hun kinderen vaak rare namen.

(Bron: [De Standaard](#))

2. Uitslag wedstrijd *Onsterfelijke laatste woorden*

In Taalpost 1163 vroegen we wat de laatste woorden van Karl Marx waren. Volgens [Wikipedia](#) zei hij: "Maak dat je wegkomt, laatste woorden zijn voor idioten die nog niet genoeg gezegd hebben!" Of dat in het Duits of het Engels gebeurde, is niet duidelijk. Hij zou die zin in aanwezigheid van zijn huishoudster hebben uitgesproken, hoewel andere bronnen zeggen dat er niemand in de buurt was toen hij stierf. In ieder geval gaan de exemplaren van *Onsterfelijke laatste woorden* van Terry Breverton naar Ingrid B. Ottevanger, Edwin Van Wesemael en Romke Egbers.

[Spelling, grammatica, leestekens, tekstvorm:](#) voor elk wat wils in de boekenserie *Taal geregeld*.

---

3. Wedstrijd *Sprekend van aard*

Bijnamen en scheldnamen en het al dan niet onverbloemd aanduiden van iemands karaktereigenschappen – dat is het onderwerp van het elfde deel uit de reeks 'Het dialectenboek', getiteld *Sprekend van aard*. Het boek is verschenen ter gelegenheid van de onlangs gehouden Dialectendag en bevat bijdragen van vloek- en streektaalspecialisten uit Vlaanderen en Nederland, die allemaal bekijken hoe er in 'hun' dialect geschimpt en getypeerd wordt. Taalpost mag drie exemplaren weggeven. Beantwoord deze vraag: welke Engelse televisiekok kan een flink potje vloeken? Mail uw antwoord en uw adresgegevens voor 20 mei naar de [redactie](#).

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1172

woensdag 4 mei 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

---

1. Taalnieuws

- In Vlaanderen sturen ouders hun kinderen massaal naar de logopedist.

(Bron: [Het Nieuwsblad](#))

- Wetenschappers hebben ontdekt dat bonobo's elkaar tot in de kleinste details vertellen wat ze van de kwaliteit van het voedsel vinden.

(Bron: [Scientias.nl](#))

- Doofgeboren kinderen kunnen hun spraakachterstand inhalen dankzij een implantaat.

(Bron: [Het Laatste Nieuws](#))

2. Onderzoek van de week: 'That's what she said'

De Amerikaanse computerdeskundigen Kiddon en Brun onderzochten op welk moment een uitspraak onbedoeld dubbelzinnig wordt, zodat een gesprekspartner kan reageren met 'Dat zei mijn vrouw gisteravond ook!', in het Engels 'That's what she said' of kortweg 'TWSS'. Met de resultaten maakten ze software die in zeventig procent van de situaties aanvoelt [wanneer een grappige reactie gepast is](#). De software komt voorlopig niet op de markt, maar Kiddon en Brun presenteren hun resultaten binnenkort op een conferentie van de Amerikaanse Association for Computational Linguistics.

[Nog geen lid van Onze Taal? Nu 8 nummers plus het boek *Merken worden woorden* samen voor € 25,-.](#)

---

3. Extra: uitreiking Lofprijns der Nederlandse taal

De stichting Nederlands bekroont met de Lofprijns der Nederlandse taal jaarlijks een instelling of persoon die zich verdienstelijk heeft gemaakt voor de bevordering van het Nederlands. Dit jaar gaat de Lofprijns naar Martine Tanghe, die niet alleen bekendheid verwierf als VRT-journaliste, maar ook door samen met Philip Freriks het Groot Dictee der Nederlandse Taal voor te lezen. Ze presenteerde ook congressen van Onze Taal, interviewde begin dit jaar de Belgische prinses Mathilde voor het tijdschrift *Onze Taal* en maakt deel uit van het bestuur van het Genootschap Onze Taal.

De uitreiking vindt plaats op donderdag 26 mei in het Vlaams Parlement in Brussel. De feestrede komt van Wim Daniëls, er is muziek van het Ampzing Genootschap en de lofrede wordt uitgesproken door Joke Schauvliege, de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur. De toegang is gratis, maar [inschrijven](#) is verplicht.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1171

maandag 2 mei 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

---

1. Taalnieuws

- Een verloren gewaand Schots woordenboek van James Boswell is na meer dan twee eeuwen teruggevonden.

(Bron: [Scotsman.com](#))

- In Vlaanderen haalt een op de zes laatstejaars van het secundair onderwijs de eindtermen Nederlands niet.

(Bron: [Deredactie.be](#))

- Woorden als 'euh' en 'euhm' hebben een belangrijke functie bij de verwerving van taal.

(Bron: [Nu.nl](#))

2. Taaltip: *uitnodigen voor of op een feest?*

Zowel *voor* als *op* is correct in een zin als 'Niet alle Britse oud-premiers waren uitgenodigd voor/op de bruiloft van William en Kate.'

Uitnodigen voor kan worden gebruikt bij een bijeenkomst, bezoek of gesprek.

- Ben je ook uitgenodigd voor de lezing?
- Wij nodigen u uit voor een sollicitatiegesprek.

De combinatie *uitnodigen op* past goed bij bijvoorbeeld feesten – maar meestal is *uitnodigen voor* in zo'n geval ook mogelijk.

- Ze heeft al haar oud-studiegenoten uitgenodigd op/voor haar promotie.
- Wie nodig je allemaal uit op/voor de receptie?
- Willem-Alexander en Máxima waren wel uitgenodigd op/voor de bruiloft.

In *uitgenodigd voor de bruiloft* is *voor de bruiloft* voorzetselvoorwerp; *voor* is het vaste voorzetsel dat bij het werkwoord *uitnodigen* past. Bij *uitgenodigd op* is het verband tussen het werkwoord en het voorzetsel net iets lossler. *Op de bruiloft* is een plaatsbepaling: het geeft de plaats aan waar de gasten verwacht worden.

Direct antwoord op uw taalvraag? Bel de [Taaladviesdienst](#).

---

3. Extra: Festival voor het Afrikaans

Van 17 tot en met 19 juni vindt in het Tropictheater in Amsterdam het Festival voor het Afrikaans plaats. Het festival wil laten zien dat het Afrikaans in Zuid-Afrika een springlevende taal is met een rijk cultureel leven. Op het programma staan onder meer de schrijvers Breyten Breytenbach, Etienne van Heerden en Ronelda Kamfer en de zangers Amanda Strydom, Gert Vlok Nel, Chris Chameleon en Denise Jannah. De lezingen, voorstellingen en optredens zijn in het Afrikaans, maar zijn voorzien van Nederlandse boventitels. Het volledige programma en de bezoekersinformatie vindt u bij het [Festival voor het Afrikaans](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.